

K O N Ě

ČASOPIS CHOVATELŮ KONÍ

ROČNÍK
ČÍSLO 27
2 / 2023
KVĚTEN

Asociace svazů chovatelů koní České republiky

WWW.ASCHK.CZ

OHROŽENÁ EXISTENCE PLNOKREVNÉHO HŘEBČINA NAPAJEDLA	2
VÝSLEDKY II. PŘEDVÝBĚRU HŘEBCŮ ČT	2
LICENTACE HŘEBCŮ PLEMENE SHETLAND PONY – PŘI PŘEDVÝBĚRU HŘEBCŮ VŠECH PLEMEN V ZH PÍSEK 26. 2. 2023	4
PROČ SE HAFLING ZMĚNIL K NEPOZNÁNÍ A CO JE SOUČASNÝM TRENDEM V JEHO ŠLECHTĚNÍ	6
GYMNASTICKÁ PRÁCE NA RUCI – KROK ZA KROKEM K UVOLNĚNÍ A DŮVĚŘE	6
VÝSTAVA SOCH KONÍ AKADEMICKÉHO SOCHAŘE PETRA NOVÁKA Z JAROMĚŘE	7
TRADICE HOSPODAŘENÍ V PODHŮŘÍ ŠUMAVY POKRAČUJE	8
POHÁR ŽEN ANEB MLÁDÍ VPŘED	10
ING. MILADA BAREŠOVÁ – OSMDESÁTINY	11
VÝSTAVNÍ I SPORTOVNÍ SERIÁLY NPS V ROCE 2023	12
PROGRAM PESTRÁ KRAJINA	13
XIX. ROČNÍK TRADIČNÍ PARDUBICKÉ SOUTĚŽE V ORBĚ KOŇMI „O RUCHADLO BRATRANCŮ VEVERKOVÝCH“	14

OHROŽENÁ EXISTENCE PLNOKREVNÉHO HŘEBČINA NAPAJEDLA

V uplynulém pětiletí postupně sílilo existenční ohrožení jednoho z nejvýznamnějších středoevropských plnokrevných chovů – Hřebčína Napajedla. Spekulace současného majitele s pozemky ústředního objektu pokračuje. Vlastník požádal proto zastupitele města o změnu územního plánu, aby se část zemědělské půdy změnila na plochu individuálního bydlení a občanské vybavenosti. O změně územního plánu ale zatím zastupitelé v Napajedlech nerozhodli, celý proces je teprve na začátku. Zastupitelstvo má územní plán, a tedy i pozemky v okolí hřebčína, řešit letos v červnu.

O zastavení tohoto procesu usiloval již několik let můj kolega a bývalý zooteknik hřebčína, později i starosta Napajedla, MVDr. A. Černocký. Po jeho úmrtí v loňském roce cítím potřebu s řadou dalších nejen jeho přátel, ale i široké koňské veřejnosti v ČR, navázat na jeho snahu a udělat vše pro záchranu tohoto unikátního chovu anglického plnokrevníka.

Situace po odvezení posledních koní z areálu hřebčína je opravdu kritická!

Zorganizoval jsem proto skupinu nadšenců a odborníků, kteří si dali za cíl tento areál zachránit i pro budoucí generace chovatelů a přátel koní. Víím, že nejsme jediní, ale důležitý bude výsledek snažení nás všech. Obklopil jsem se skupinou nadšených zachránců z mého okolí, a to exředitel Hřebčína Napajedla Ing. Z. Hlačíkem, emeritním vedoucím Ústavu chovu a šlechtění zvířat na Mendelově univerzitě v Brně doc. Ing. D. Misařem, CSc., exprezidentem JC ČR Ing. V. Lukou a advokátem Mgr. Ing. Alešem Martínkem. Cíl máme jediný. Najít cesty, jak tuto situaci zvrátit a zastavit likvidaci této unikátní instituce. Půjdeme jak cestou veřejného informování občanů prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků a vyhlášením podpisové podpůrné petice, tak zapojením se JC ČR jako uživatele a odběratele produkce činnosti hřebčína do komise stavebního a územního řízení. Chceme, aby si všichni uvědomili chybu státu v privatizaci tohoto hřebčína, který nás zavazuje svojí historií a významem k tomu, abychom učinili pro jeho záchranu vše, co je v našich silách.

Plnokrevný hřebčín Napajedla založil r. 1886 významný rakousko-uherský turfman Aristides Baltazzi. Půdní a klimatické podmínky zvolené lokality a pozdější investice zakladatele do chovu vydobily hřebčínu významnou středoevropskou pozici. S dostihovými úspěchy napajedelských reprezentantů rostl zájem o nákup napajedelských

ročků. Výnosy z jejich prodeje byly spolu s přípouštěcími poplatky základem ekonomiky napajedelského chovu.

Rozkvět hřebčína pozastavily válečné události (1914–18), úmrtí zakladatele (1914) a rozpad mocnářství. Poválečnou pozemkovou reformou ztratil hřebčín ekonomické zázemí. Růstu zadluženosti čelila majitelka redukci stáda klisen a pozdější nabídkou prodeje.

V okamžiku vrcholné hrozby prodeje do ciziny přijalo MZ ČR návrh Ing. B. Tichoty přisoudit hřebčínu status podniku důležitého pro obranu státu a torzo jednoho z nejvýznamnějších středoevropských plnokrevných chovů včetně zázemí odkoupit. Zestátněním získal hřebčín stabilnější ekonomickou základnu k revitalizaci. Stádo doplnily importované klisny z prestižních západoevropských chovů. Jejich potomstvo spolu s potomstvem původních obnovilo hřebčínu dřívější významnou středoevropskou pozici.

Za okupace bylo stádo posíleno stěžejním německým plemením a koňistými plnokrevníky maďarské provenience. V poválečném

období dominovalo potomstvo posil čs. turfu a bylo mimořádně úspěšné na východoevropském Mezinárodním mítinku.

Pozici vlajkové lodi československého a českého turfu udržel hřebčín investicemi do genofondu až do prvních sezon 21. století. Památnými se staly napajedelské dražby ročků nabízející možnost zvýšení kvality genofondu ostatním chovatelům. Dražby ukončila privatizace hřebčína.

S cílem uchránit hřebčín polistopadových spekulací vypracoval jeho management privatizační projekt, kterým úspěšně čelil pokusům na odkup. Obhájením projektu vznikla akciová společnost, jejíž akcie byly komercializovány. V roce 2005 získala majoritní pozici firma BC Logistik.

Nový majitel se nejdříve pokusil zachovat poslání hřebčína. Nezbytné investice do genofondu a odborné správy hřebčína ho od tohoto záměru odradily. Záměna managementu za méně odborný a méně zkušený způsobila úpadek kvality reprodukční základny a její významnou redukcí.

Za těchto okolností se majitel rozhodl v místě hlavního centra hřebčína realizovat výstavbu bytových domů a odmítá vstřícné návrhy reprezentantů českého Jockey clubu zachovat funkci hřebčína pro potřebu šlechtění dostihových koní v ČR. Budeme usilovat znovu o možný prodej nebo dlouholetý pronájem pro potřebu znovuoobnovy chovu A 1/1.

Jménem kolektivu odborné skupiny

MVDr. J. Dražan, exprezident ASCHK ČR,
exředitel NH Kladruby n. L., s. p. o., a ZH Tlumačov, s. p. o.

PÍSEK 15. 3. 2023

VÁŽENÝ PANE STAROSTO, VÁŽENÍ ZASTUPITELÉ,

k nejdůležitějším chovatelským organizacím koní v České republice patří Asociace svazů chovatelů koní ČR, která sdružuje majitele a chovatele většiny plemen koní v naší zemi. Již poměrně dlouhou dobu nás nenechává v klidu situace okolo Hřebčína Napajedla. Někteří naši členové se osobně angažovali ve vysvětlování poslání a tradice tohoto nejvýznamnějšího hřebčína pro chov anglických plnokrevníků na našem území, ale jak jsme zjistili, bylo to zatím málo platné, proto píšeme oficiální dopis.

Tak jako je pro naše obyvatele mezi hrady a zámky nedoknutelný Karlštejn, Hluboká nebo Český Krumlov, tak jsou pro koňáře důležité Kladruby, Napajedla, Písek nebo Tlumačov. K národnímu stříbru patří například firma Petrof, novoborské sklo nebo karlovarský porcelán atd. Ano, také tyto umělecké výrobky se mohou produkovat a produkuje se i na jiných místech s jinými názvy, ale pro nás jsou velmi významné. Tak by se dalo říci, že anglické plnokrevníky je množné chovat jinde. Dalo, ale nebude to mít ten zvuk jména místa, tradice a historické souvazečnosti. Také můžete vystudovat vysokou školu na více než 40 místech v ČR, ale nejlepší zvuk má stále Karlova univerzita. Duchovní život můžete rozvíjet v řadě církví a církevních institucí, ale největší tradici tu má arcibiskupství pražské. Můžete klidně žít i v jiné zemi, ale nejlhubší kořeny budete mít stále v naší vlasti.

Jedná se nám o zachování Hřebčína Napajedla – významné kulturní, architektonické, zooteknické a sportovní instituce, která od roku 1886 patřila po více než století k evropské špičce. Zakladatel hřebčína Aristides Baltazzi umístil svůj chov geograficky na velmi vhodné místo a díky svému talentu položil základ nejhodnotnějšímu chovu A 1/1 ve střední Evropě, o kterém bylo psáno ve všech tehdejších významných hipologických publikacích zabývajících se anglickým plnokrevníkem. Přes nepřízeň válek a režimů se úspěšně dočkal roku 1989 jako vážená instituce, která ovšem byla nabídnuta do kupónové privatizace...

Vážení zástupci města Napajedla, apelujeme na vaši národní hrdost, úctu k tradici a historii vašeho krásného města. Učiňte svými kroky a hlasováním vše, co je ve vašich silách pro záchranu napajedelského hřebčína, našeho národního rodinného stříbra. Velice vám předem děkujeme.

S přátelským pozdravem za předsednictvo a kolegium ASCHK ČR

Aleš Fiala, prezident ASCHK ČR

Titulní fotografie:
Hříbě WMP - Moonlight Maverick Orlice
Foto: Monika Morávková

Koně časopis chovatelů koní

27. ročník, číslo 2
KVĚTEN 2023
předplatná na rok 2023: 300 Kč

vydává:
Asociace svazů chovatelů koní ČR
U Hřebčince 479, 397 01 Písek
tel./fax: 382 210 644
mobil: 731 482 476

http://www.aschk.cz
e-mail: info@aschk.cz

Odborný garant:
doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc.

redakce:
Ing. Hana Civišová, Ph.D.
e-mail: redakce@aschk.cz

sazba a tisk:
Vltavín print v.o.s.
Budějovická 82
Týn nad Vltavou
e-mail: info@tisknavltavin.cz
www.tisknavltavin.cz

ISSN 1213-2594

VÝSLEDKY II. PŘEDVÝBĚRU HŘEBCŮ ČT

V prostorách ZH Písek II. probíhal v pátek 24. 2. a v sobotu 25. 2. předvýběr hřebců do plemenné knihy českého teplokrevníka. Na základě doporučení komise z I. předvýběru hřebců se na II. předvýběr přihlásili dva drezurní hřebci a 25 skokových hřebců. Hřebci Conte Damiss a Reason Blue předvedeni nebyli. Celkem tedy porota ve složení Hana Civišová, Luboš Kozák, Stanislav Hošák, Ondřej Nágr a oldenburský hodnotitel Andre Hahn mohla posoudit 15 hřebců narozených českým chovatelům a z toho 9 hřebců plemene český teplokrevník.

V pátek počasí organizátorům i divákům dopřalo možnost zhlédnout adepty do plemenné knihy na venkovním předváděcího. U všech hřebců byl posouzen exteriér v zootechnickém postoji i mechanika pohybu v kroku a klusu. V odpoledních hodinách byl hřebcům (a majitelům či zástupcům majitele) umožněn zkušební skok na hale ve skokové řadě, kdy poslední skok byl 110 cm. V pátek i v sobotu byl pro přítomné diváky i účastníky připraven domeček před halou. První zájemci si tak mohli zakoupit nové spolkové oblečení a členové spolku Český teplokrevník si rovněž mohli vyzvednout Katalog plemenných hřebců pro rok 2023. Kdo sobotní program nestihl, zoufat si nemusí, neboť mohl prostřednictvím EquiTV celý záznam sledovat z pohodlí domova.

V sobotu již byl celý program přesunut do haly. V 10:00 bylo zahájeno předvedení hřebců na tvrdém podkladu a po krátké přestávce na oběd se přikročilo ke skoku ve volnosti. Kritéria jsou nastavena podle metodiky uvedené ve zkušební řadě plemene český teplokrevník. Nejprve jsou hřebci předvedeni ve volném pohybu řízeném předváděcí na osmičce v klusu a ve cvalu, následně jsou hřebci hodnoceni ve skokové řadě. Při skoku ve volnosti se hodnotí skokové schopnosti, síla odrazu, odvaha, ochota hřebce, styl a technika skoku. Hřebci drezurního zaměření jsou předvedeni v klusu na lonži a skáčou řadu v maximální výšce 110 cm. Pro skokové hřebce je umožněn zkušební skok a dále se zvedá poslední překážka na 110, 120 a 130 cm. Hřebci přicházeli jeden po druhém a celý program akce byl doladen do posledního detailu. Speciální dík patří paní ředitelce Ing. Haně Stránské za precizní přípravu celé akce i za občerstvení pro komisi. Děkujeme také týmu předváděčů, kterým to pod vedením Zdeňka Hrnčíře v nových spolkových bundách slušelo a odvedli jako vždy profesionální výkon.

Ta nejdůležitější část je ale vždy na majitelích či jimi pověřených trenérech. Měsíc přípravy navíc byl u jednotlivých koní pozitivně hodnocen, ačkoli se ročník 2020 dá považovat spíše za slabší. Pro rok 2023 nebyla udělena prémie. Předvybraní hřebci postupují do 70denního testu. Naskladnění proběhne 1. 8. 2023 v ZH Písek.

Pro rok 2023 se vítězem II. předvýběru stal **80/602 Delacroix**, tento tmavý hnědák po holštýnském hřebci 5157 Diarado (Diamant de Semilly x Corrado I) přísluší k plemenné knize slovenský teplokrevník. Matka vítězného hřebce, klisna plemene český teplokrevník **31/132 Bathory** z chovu pana Vaňhy, již v roce 2017 dala plemenného hřebce 2801 Cool Wonder po Cool Paradise, který i v roce 2023 bude působit ve stájích Jana Chýleho v Zákupcích. Sám hřebec Delacroix byl

hodnocen jako silný kůň v moderním typu s dostatečným pohlavním výrazem, dobrou horní linií. Komise v pátek měla pouze drobné výtky k utváření zadních končetin. V sobotu předvedl velmi dobrý bezchybný výkon, měl přehled mezi skoky, ukázal dobrou techniku práce hřbetu a vynikal velmi dobrým cvalem a prostorným krokem. Hodnocení 8,37 bodu za výkon mu tak zajistilo prvenství mezi předvybranými hřebci. Prvním zástupcem drezurní sekce byl hannoverský hnědák **Valentino** (Vaterland x Dancier). Hřebec předvedl kadencovaný méně elastický klus, prostorný krok a cval, který by mohl být více do kopce. Ukázal pouze nízké skokové schopnosti s velmi průměrnou technikou skoku. Nebyl vybrán.

Verdikt předvybrán si vyslechl až druhý drezurní hřebec. Westfálský ryzák **Zeylon** (Blue Hors Zackerey x Rivero III) se ukázal jako souladný elegantní hřebec v moderním typu. Od komise obdržel v celkovém hodnocení 7,75 bodu, z toho 7,6 za typ a pohlavní výraz, 7,48 za exteriér a 7,75 za výkon. V pohybu vykazoval elastický klus a prostorný krok. Ve cvalu byla pozitivně hodnocena dobrá práce hlezů a cval do kopce. Skokový projev byl méně uvolněný, avšak dostatečný. Skokovou sekci zahájil český teplokrevník **45/800 Lord Veles** po plnokrevném hřebci 2091 Veles (hřebec dosáhl výkonnosti CIC3* s Petrem Veselovským a bohužel nebyl chovu příliš využit). Matka 349 Loria-K pochází z teplokrevního chovu hřebčína Kladruby nad Labem. Lord Veles do chovu nebyl předvybrán. Vykazoval méně hřebčího výrazu, v pohybu byl málo prostorný a méně elastický. Ukázal pouze průměrné skokové schopnosti s nedostatečnou technikou předních končetin. V průměrném hodnocení vykázal známku 6,5 bodu za výkon a pouze 6,76 za exteriér.

Číslo čtyři ani ztracená podkova nepřinesly štěstí oldenburskému hřebci **Callmann** (Tallmann TN x Caradox). Hřebec byl za moderní sportovní typ ohodnocen známkou 7,6. Komise měla výtky k stavbě zadních končetin. Tento temperamentní hnědák ukázal, že je dobrý pozorný skokan a do skoku dává dostatek odrazové síly. Skoku ale chyběla správná baskule.

Pátým hřebcem v pořadí byl tlumačovský odchovanec **90/836 Grand Astor HT**. Tento hřebec obdélníkového rámce byl za moderní sportovní typ ohodnocen známkou 7,40. Komise měla při hodnocení exteriéru výtky k linii hřbetu. Až na poslední hodnocené výšce chyboval, předvedl nad skokem dobrou techniku končetin, pracovní ochotu i charakter a za vynikající opravu si vysloužil potlesk diváků. Při hodnocení mechaniky pohybu mu chyběla potřebná elasticita. Tento povedený produkt českého teplokrevníka byl vyhlášen jako nejlepší zástupce svého plemene. Otcem je Grand Step Koláček a matkou 73/545 Astorie po Amon z chovu pana Vondráčka. Bába 803 Astorka II Topas-30 z albertovského chovu a pochází ze staré kladrubské rodiny klisny 8 Virtus-2.

Český teplokrevník **90/824 Sephesini** (Cantesini x Canturino) z chovu pana Bartla byl ohodnocen celkovou známkou 6,95 bodu a nebyl vybrán. Komise poukázala na nedostatečný hřebčí výraz a méně harmonický exteriér. Ač hřebec absolvoval skokovou řadu bez chyb, chyběla mu rovnováha a potřebná síla odrazu.

Holštýnský hřebec **Dincarro** (Dinken x Carry) předvybrán byl. Komise ocenila velmi dobrý sportovní typ a pohlavní výraz známkou 8,2 bodu. Dobré linie, utváření hlavy i nasazení krku ohodnotila komise nejvyšší známkou ze všech hřebců, hřebec za exteriér získal 7,94 bodu. Tento silný hnědák ukázal nad skokem svůj temperament. Menší odrazovou sílu vyvážil velmi povedeným stylem a technikou skoku. Dincarra komise ohodnotila známkou 7,73 bodu za podaný výkon.

Ryzák plemene KWPN **Poker Love P** (Poker de Mariposa TN x Krunch De Breve) se rovněž na předvýběru ukázal v dobrém světle. Byl hodnocen známkou 7,9 za velmi dobrý typ a pohlavní výraz. Z exteriéru vynikl pěkně nasazený a tvarovaný krk. Jako sportovní kůň moderního typu byl hodnocen druhou nejvyšší známkou za výkon (8,10 bodu). Ač hřebec chyboval na výšce 120 cm, komise ocenila zejména jeho dobře vyvážený pohyb nad skokem a dobrou techniku předních končetin.

Český teplokrevník **7/808 King of Caballi** z chovu Iva a Aleny Brixí vybrán nebyl. Jedná se o sympatického mohutného koně (173/164/183/22,5 cm) s méně výrazným hřebčím výrazem, za což byl ohodnocen známkou 6,9. Známkou 6,9 obdržel také za exteriér, který

Delacroix (CS, Diarado x Beethoven, chovatel a majitel Jan Chýle)

Dincarro (HOLST, Dinken x Carry)

Zeylon (WESTF, Blue Hors Zackerey x Rivero III)

Conthargon (HOLST, Conthargos x Casall)

je spíše staršího typu a komise shledala drobné výhrady ve fundamentu a poukázala na kratší krk. V porovnání s I. předvýběrem došlo u tohoto ryzáka k výraznému zlepšení skokového projevu. Komise ocenila dobrou techniku skoku a práci předních končetin, za mechaniku pohybu vyzdvihla dobrý cval v rovnováze. Hřebec z písecké odchovny pochází po hřebci Warness ZH z matky 43/419 Kalifornia, jejíž rodokmen náleží k rodině klisny 7-68 Lecha z chovu pana Kubišty.

Jako další český teplokrevník v pořadí se divákům předvedl **91/925 BSK Cantelei Merlot**. Bohužel dobrý výkon, za který si hřebec vysloužil potlesk diváků a 7,73 bodu od komise, nezvládl vyvážit nízké známky za nedostatek hřebčího výrazu a chyby ve fundamentu. Tento silný narostlý hnědák dobrého rámce v sobotu předvedl prostorný cval a nad skokem ukázal dobrý odraz, ale mohl by mít trochu rychlejší reflexy. Hřebec po holštýnském hřebci 2608 Cantesini pochází z chovu paní Vavříkové. V rodině akcelerační klisny 66/140 Lady Plesur po Great Pleasure nalézáme albertovskou klisnu 576 Furioso XXVI Lasička, která má své kořeny u pohofelické klisny 75 Aghil Aga-5.

Na předvýběru hřebců se také prezentoval pravý bratr píseckého plemeníka 2189 Heartvit ZH. Hnědák **16/36 Hero FHP** pochází z chovu pana MVDr. Zdeňka Vítů. K tomuto sympatickému hřebci s jemnější konstitucí měla komise drobné výtky k fundamentu. Po výkonu nad skokem zanechal velmi dobrý dojem a získal za něj od komise 7,48 bodu. Pozitivně byl hodnocen za soustředěný výkon s dobrou technikou, ale slabou silou odrazu. Hřebec náleží k mimošské rodině SPK klisny SČ 140 Jedlová předvybrán nebyl.

Dlouhonohý holštýnský hřebec **Conthargon** (Conthargos x Casall) se ukázal v moderním typu sportovního koně, za což byl hodnocen známkou 7,8 bodu. Komise měla drobné připomínky k utváření horní linie, i přesto za exteriér hřebec obdržel 7,55 bodu. V sobotu ukázal velmi dobrý výkon a dokázal, že si umí dobře poradit i s výškou. Při hodnocení mechaniky pohybu předvedl vyvážený cval, dobrý klus i krok. Za výkon byl hodnocen známkou 7,88 bodu, což mu zajistilo předvýběr do 70denního testu.

Ryzák plemene český teplokrevník **53/47 Preen - Rufa** pochází z chovu pana Karla Růžičky. Tento pokračovatel staré linie Przedswit na podkladě moderní krve v mateřské části rodokmenu (Corlensky G

x Lantaan) předvybrán nebyl. Jedná se o souladného hřebce v moderním typu s méně výrazným hřebčím výrazem, za který od komise obdržel známku 6,9. Nad skokem ukázal rutinizovaný výkon i dobrý charakter a vysloužil si tak potlesk diváků. Mechanika pohybu byla dobrá ve cvalu a klusu, kladně byla hodnocena i technika skoku a síla odrazu.

Dalším z hřebců, který – jak správně poznamenal komentátor akce Jan Chýle – nesl ve svém rodokmenu odkaz na pana Zdeňka Müllera, byl zástupce plemene slovenský teplokrevník **80/443 Safinio OH** (Pandrhola x Lord Weingard). Jedná se o sympatického, ale pozdnějšího sportovního koně. Od komise obdržel známku 6,4 za typ a pohlavní výraz. Exteriér byl hodnocen známkou 6,36 bodu. V sobotu se projevil jako dobrý skokan. Styl a technika skoku v rovnováze byly odměněny potleskem diváků, předvybrán nebyl.

První ze zástupců linie Semper Idem, oldenburský hřebec **Santiago** (Stalypso x Quidam's Rubin), bohužel pro chybu na výšce 130 cm druhou zkoušku předvýběru nedokončil. Tomuto modernímu sportovnímu koni chyběl potřebný hřebčí výraz a komise měla výtky i k zaúhlení předních končetin.

Jako další v pořadí se komisi i divákům ukázal holštýn **Ortega TN** (Origi D'O x Nabab de Reve). Tento hřebec s vyrovnaným exteriérem, dobrých linií a výrazu získal při pátečním posouzení 7,76 bodu. Jde o silného koně s dobrou mechanikou a vyrovnaným pohybem. I přes chybu na výšce 130 cm se ukázal jako dobrý, ale opatrný skokan. Hřebec byl předvybrán.

Westfálský hřebec **Hickstead Damiss** po Hickstead White z matky Radost po Silvio II pochází z chovu paní Kmoníčkové. Moderní kůň ve sportovním typu s jemnější konstitucí, ušlechtilý s dobrými liniemi a pěkně utvářenou hlavou získal za exteriér 7,44 bodu. Nad skokem chyboval na výšce 130 cm, ale ukázal dobrou rovnováhu a dobrou mechaniku ve cvalu. Skok by mohl být velkorysejší a kulatější. Za výkon získal 7,22 bodu a nebyl předvybrán.

Dalšího zástupce westfálské plemenné knihy představoval hřebec **Quairas** (Quaid x Raphael). Sympatický hnědák v dobrém typu získal 7,52 bodu za vyrovnaný harmonický exteriér. V sobotu chyboval na výšce 120 cm a neukázal se v nejlepší formě. Komise ocenila dobrou mechaniku pohybu, bohužel chyby celkový dojem poznamenaly.

Ortega TN (HOLST, Origí d'O x Nabab de Reve)

Poker Love P (KWPN, Poker de Mariposa x Krunch de Breve)

Importovaný belgický ryzák **Ultra Boy M** (Tangelo van Zuuthoeve x Andiamo) se ukázal jako dobrý sportovní kůň, avšak komise měla výhrady k typu i pohlavnímu výrazu. Bodové hodnocení za exteriér, za který hřebec získal 6,74 bodu, poznamenalo utváření hrudních končetin. Hřebec chyboval na výšce 130 cm, ukázal odrazovou sílu, dobrý cval, ale celkový dojem snížila horší technika skoku bez patřičného skokového luku.

Jako druhého potomka po hannoverském hřebci Stalypso mohla komise posoudit tlumačovského **90/839 Samet HI**. Tento harmonický jemnější hnědák z matky po Edminton se jevil jako méně mohutný a méně kostnatý, za což od komise obdržel 6,91 bodu. V sobotu sice předvedl bezchybný výkon, ale s horší technikou a horší prací hřbetu. Komise ocenila dobrý klus i cval. Příslušník albertovské rodiny 114 Turbína předvybrán nebyl.

Druhý zástupce westfálské plemenné knihy po hřebci Hickstead White z matky po Askari (Akord II x Laval I) nebyl vybrán. Hřebec **Hickstead von Gadow** ukázal při předvedení na ruce dobrý rámec, ale celkově méně nasvalenou a méně souladnou stavbu těla. Za exte-

riér byl komisí ohodnocen známkou 7,07 bodu. Nad skokem předvedl o poznání lepší výkon a skok od skoku se zlepšoval. Při hodnocení mechaniky pohybu ukázal dobrý klus i cval.

Ani třetí syn hřebce Stalypso výběr neobdržel. Hřebec **90/844 Sonet** z matky po Lancelot a z chovu pana Zdeňka Rozkošného působil jako sympatický souladný kůň s chybějícím hřebcím výrazem. Při skoku ukázal dobrou techniku, ale do odrazu dával méně energie i kmihu. Komisi se jevil jako pracovitý ochotný hřebec s dobrou mechanikou ve cvalu a za výkon v celkovém součtu obdržel 7,43 bodu.

Na závěr mi ještě jednou dovoluť za předsednictvo spolku Český teplokrevník poděkovat majitelům a zástupcům majitelů, kteří odchovávali, připravili a předvedli své produkty před komisí i před veřejností.

Děkujeme fotografům za možnost prezentace jejich tvorby: Ivana Maršálková, Svatava Zaplatilová, Veronika Konvalinková a Jiří Kvasnovský.

Veronika Konvalinková

LICENTACE HŘEBCŮ PLEMENE SHETLAND PONY – PŘI PŘEDVÝBĚRU HŘEBCŮ VŠECH PLEMEN V ZH PÍSEK 26. 2. 2023

První letošní licentace hřebců plemene Shetland pony a zároveň první letošní chovatelská akce pro toto plemeno se konala v krásném prostředí Zemského hřebčince v Písku. Licentace SHP byla zařazena v programu předvýběru hřebců ostatních plemen, která se konala v neděli 26. 2. 2023. Pro konání akce byla zajištěna perfektně upravená hala a přímý přenos zajistila EquiTV. Před nástupem na hodnocení v hale prošli přihlášení hřebci důkladnou veterinární kontrolou a měřením na pevném povrchu.

Komise si prohlédla celou skupinu hřebců již při měření a veterinární kontrole. Na individuální posouzení nastoupili hřebci každý zvlášť. Hřebci byli seřazeni podle data narození od nejmladšího, který nastoupil na posouzení jako první, po nejstaršího, kterým se posuzování SHP uzavřelo. Na hodnocení nastoupilo celkem pět hřebců.

Čtyři byli ročník 2020, tedy letos tříletí, a jeden starší, který absolvoval licentaci na druhý pokus. Všichni předvádění hřebci byli českého chovu. Komise posoudila každého hřebce nejprve v postoji a později posoudila pohyb. Hřebci měli možnost pohyb předvést ve volnosti na hale.

Licentace hřebců SHP Písek

VÝSLEDKY HODNOCENÍ VŠECH HŘEBCŮ A JEJICH MÍRY

Jméno hřebce	KVH	KVP	OH	OHol	Užitkový typ	Stavba těla	Končetiny	Mech. pohybu	Celková známka
					Koeficient 0,30	Koeficient 0,25	Koeficient 0,20	Koeficient 0,25	
Kadov Barley	90	102	132	15	9	8,5	8,5	8	8,15
Kadov Oat	93	104	141	16	8	7,5	8	8,5	8
Alpinhorse Salazar Slytherin	85	92	126	14	8	8	6	7,5	7,5
Kadov Inch	92	102	145	15	7	8	7,5	6,5	7,23
Plamp Eitan	93	104	135	15,5	7	7	6,5	8	7,15

Komise pro licentaci hřebců Shetland pony pracovala ve složení Blahoslav Políček, doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc., a Petra Šarochová.

Na licentaci hřebců bylo přihlášeno pět hřebců. Všichni hřebci se na místo hodnocení dostavili. Všichni hodnocení hřebci splnili bodové hodnocení pro zařazení do plemenní knihy. Hřebce Kadov Barley, Kadov Oat, Alpinhorse Salazar Slytherin a Plamp Eitan komise doporučila pro zařazení do plemenní knihy. Hřebec Kadov Inch splnil potřebné bodové hodnocení, avšak komise tohoto hřebce do plemenní knihy nedoporučila z důvodu nevhodného chování.

RPK SHP schválila jednohlasně zařazení hřebců: Kadov Barley, Kadov Oat, Alpinhorse Salazar Slytherin a Plamp Eitan do PK SHP.

RPK SHP neschválila zařazení hřebce Kadov Inch do PK SHP z důvodu nevhodného chování při licentaci.

Majitel hřebce může:

a) absolvovat licentaci hřebců znovu (ne dříve než za 6 měsíců), nebo

b) absolvovat ZV jako důkaz ovladatelnosti a ochoty spolupracovat, s tím, že mu bude uznáno bodové hodnocení z licentace (únor 2023).

Na závěr děkujeme všem majitelům předvedených koní, že i v nepříjemném zimním a velice větrném počasí se svými svěřenci dorazili na hodnocení a přejeme jim hodně úspěchů v chovu. Poděkování patří

také ASCHK ČR za skvělou organizaci a přípravu akce a ZH Písek za poskytnutí perfektního zázemí pro předvedení i ustájení hřebců.

Lucie Kočovská, DiS.

Foto: Tereza Kateřina Petková

Kadov Inch

Alpinhorse Salazar Slytherin

Kadov Oat

Kadov Barley

Plamp Eitan

PROČ SE HAFLING ZMĚNIL K NEPOZNÁNÍ A CO JE SOUČASNÝM TRENDEM V JEHO ŠLECHTĚNÍ

Stejně jako u všech plemen koní, i u haflingů se šlechtění přizpůsobuje současným chovatelským trendům. Nejedná se o nejpočetnější plemeno v ČR, a tak i jeho šlechtění, s přihlédnutím na generační interval koní, trvá déle než u plemen početnějších. Díky snaze zapálených chovatelů a jejich investic do tohoto plemene a dovozu koní odpovídajících světovým standardům se ovšem naše chovná základna přibližuje úrovni chovu vyspělých států.

Plemeno hafling má na našem území již dlouholetou tradici, a proto není třeba tyto koně dlouze představovat. Mnoho jezdců a milovníků koní zná haflinga jako univerzální plemeno spíše do tahu nežli do sportu a s jeho současným vzhledem se jim stále nedaří smířit. Pojďme si ale říct, kde je pravda a proč současný jedinec vypadá jinak než ti, které známe z minulosti.

Ačkoli byl hafling původně vyšlechtěn z pracovních koní různých barev, dnes jej známe jako rezavého koně s jasně bílými žíněmi a odznaky na hlavě. Takto dokáže kouzlit jen cílené a důsledné šlechtění. Stále však jsou to koně, na kterých se pozitivně podepsalo místo původu a také využití. V minulosti byli využíváni jako soumaři, z nichž se postupně stávali pomocníci na alpských zemědělských farmách. Tito koně vynikají výborným charakterem, díky jejich pobytu na málo výživných pastvinách v horských oblastech jsou také velmi nenároční na výživu. Jejich velikost, charakter a stavba těla je předurčují jako koně všestranného využití.

Plemeno hafling pochází z jižního Tyrolska, kde bylo také původně vyšlechtěno. V minulosti se kvůli jeho původu přely státy Rakousko a Itálie, jejichž hranice se v průběhu let různě měnily a posouvaly. Dnes již víme, že zásluha na jeho vzniku připadají oběma státům, avšak oficiálně je za zemi původu určena Itálie.

Začátek chovu plemene později nazvaného hafling začal přípuštěním pětiletého orientálního hřebce El Bedavi XXII v roce 1873 na ušlechtilou zemskou klisnu galicijského původu u sedláka Josefa Folie ve Schluderns. Této klisně se narodilo roku 1874 hříbě v typu soumarského horského koně, které po svém chovateli dostalo jméno 249 Folie 1874 Vinschgau. Tento hříbec byl ryzák s typickým úhořím pruhem na hřbetě, což předával i na své potomstvo. Později se stal u známého chovatele hřebců, sedláka Rocha Eberhöfera, zakladatelem sedmi linií dodnes chovaných haflingů. První popis nového plemene je od Dr. Karla Thurnera, který popsal haflingy jako děti jihotyrolských hor. Centrem chovu haflinga byly lokality Möltenu, Vöranu, Schlaneidu, Flaasu a okolí vysokohorské stezky vedoucí do Jenesienu. Vesnice Hafling dala těmto malým horským koním své jméno pro svoji typickou podobnost s topografií Tyrolska a Vorarlberska. V roce 1904 na základě přání chovatelů tohoto koně byla potom v Möltenu založena plemenná kniha haflinga.

V současnosti je v Itálii plemeno hafling nejpočetnějším plemem. Jejich chov je také rozšířen nejen v Rakousku, které disponuje velkou chovnou základnou kvalitních koní, ale i v Německu a řadě dalších zemí, které se sdružily v roce 2013 do světové organizace chovatelů haflingů – Haflinger Welt- Zucht- und Sportvereinigung.

Na území České republiky se ve větší míře objevovali jedinci tohoto plemene až po roce 1989, byli dováženi především z Rakouska a Německa. Dnes již víme, že tito koně byli spíše jedinci vyřazení z chovu, čemuž odpovídala i jejich nízká nákupní cena. Tímto dovozem byla vytvořena na našem území sice nekvalitní, ale dostačující chovná základna. V roce 1994 byl založen Český svaz chovatelů haflinga, který později v roce 2000 sepsal šlechtitelský cíl, standard plemene a řád plemenné knihy a založil českou plemennou knihu tohoto plemene. Na základě těchto dokumentů bylo plemeno šlechtěno až do roku 2010, kdy proběhla velká změna ve šlechtitelském programu a řád plemenné knihy, aby došlo k sjednocení standardu s chovatelsky vyspělejšími zeměmi. V letošním roce se opět chov posouvá kupředu, a to sjednocením šlechtitelského programu, ke kterému se zavazují jednotlivé chovatelské země EU včetně České republiky.

Jak jsme již zmínili, v České republice šlechtění vycházelo z jedinců, kteří byli dovezeni z Rakouska či Německa. Tito koně byli povětšinou nekvalitní a podepsala se na nich také válečná období, kdy se mnohdy koně šlechtili také pro produkci masa, popřípadě více do tahu než pro jezdecké účely. Až díky rostoucí populaci na našem území bylo možné koně lépe selektovat. Největším nedostatkem naší chovné základny z 90. let byly neúplné rodokmeny a velký podíl arabských genů. Koně ve většině případů neodpovídali dnešním standardům a disponovali horší mechanikou pohybu. V dnešní době je požadován pro zápis do

plemenné knihy nejméně šestigenerační původ předků s maximálním podílem 1,56 % arabské krve. Proto se každým rokem v přechodném období šlechtila naše populace na snížení podílu arabské krve. Zde se světově požadavek ustálil na maximálním podílu 1,56 %. Díky častým dovozům kvalitních chovných koní z Rakouska se nám daří koně také zušlechťovat a zlepšovat jejich mechaniku pohybu. Tato kritéria se posuzují v rámci svodů, které jsou pro zařazení do plemenné knihy povinné. Dovozením kvalitních hřebců z Rakouska se také zvyšuje průměrná kohoutková výška českých odchovů.

Plemeno je rozděleno do sedmi linií, které jsou promítnuty v počátečním písmenu jména jednotlivých hřebců. Jedná se o linie A, B, M, N, S, St a W. Tyto linie vycházejí z jednoho předka, a to hřebce 249 Folie narozeného v roce 1874 v jihotyrolském městečku Schluderns u farmáře Josefa Folieho, jak bylo výše popsáno.

Současným trendem ve šlechtění stále zůstává středně velký kůň univerzálního využití, s dobrým charakterem a harmonickou stavbou těla. Klade se důraz na dobrý zdravotní stav, přátelskou, pracovitou povahu a dobrou mechaniku pohybu. Cílem českých chovatelů by mělo být především snížení podílu arabské krve v chovu a výběr zlepšujících hřebců na jejich klisny s důrazem na úplnost rodokmenů chovných jedinců.

V současné době se zvyšuje poptávka po koních plemene hafling, a tak se zvyšují i jejich prodejní ceny, některá zvířata však již neodpovídají současným standardům a jejich uplatnění v dalším chovu nemusí být jednoduché a žádoucí. Kupující by se měli zaměřit při výběru koně také na jeho původ a vlastní výkonnost, popřípadě výkonnost rodičů.

Michaela Kulišťáková

GYMNASTICKÁ PRÁCE NA RUCI – KROK ZA KROKEM K UVOLNĚNÍ A DŮVĚŘE

Autor: Oliver Hilberger
Překlad: Kateřina Lipinská
Rozměry: 170 x 240 mm
Vazba: pevná
Počet stran: 160
ISBN: 978-80-209-0455-3
MOC: 440,- Kč

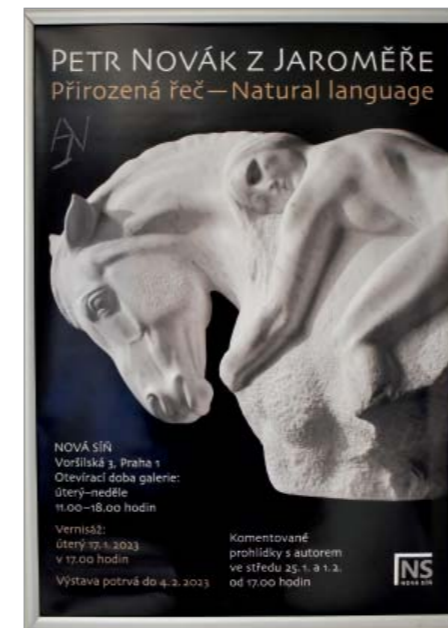
Praktická příručka pro práci na ruce: od úplných začátků až po stranové cviky. Pro drezurní výcvik koně je klasická práce na ruce velmi cenným, ale bohužel často podceňovaným a zřídka kdy využívaným prostředkem, který přináší do každodenního tréninku rozmanitost a vzdělává koně i člověka v mnoha směrech. Tato kniha vysvětluje krok za krokem a na názorných obrázcích, jak správně a hravě pracovat s koněm ze země. Zvláštní důraz je kladen na popis stranové práce, která hraje klíčovou roli v gymnastické přípravě koně i při jeho přípravě na náročnější cviky.

Objednat můžete zde: <https://obchod.profiipress.cz/>

VÝSTAVA SOCH KONÍ AKADEMICKÉHO SOCHAŘE PETRA NOVÁKA Z JAROMĚŘE

Měl jsem velké štěstí se dozvědět o výstavě díla našeho zřejmě jediného sochaře koní Mistra Petra Nováka (1) a být na vernisáži 17. ledna letošního roku v Nové síni ve Voršilské ulici v Praze 1. V průřezu jeho díla převládají koně spolu s akty krásných žen (2 a 3), a to samostatně i jako sousoší. S akademickým

Plakát výstavy

sochařem Petrem Novákem se znám osobně již delší dobu díky bohužel již zesnulému dlouholetému řediteli Hipologického muzea a kastelánovi státního zámku ve Slatiňanech Ing. Jaroslavu Havlíčkovi. Po Jarouškově odchodu vytvořil k jeho poctě specifickou skulpturu, která je motivem a zpracováním v kameni podobná sousoší na třetí fotografii a je umístěna v Třešňovce slatiňanského zámeckého parku. O odhalení tohoto díla z pískovce jsem tehdy v časopise Koně referoval. První moje setkání s dílem Mistra Nováka bylo již dávno na pardubické veterinární klinice, kam jsem jezdil se studenty na exkurze. Majitel této kliniky, MVDr. Vladimír Tluchoř, CSc., tehdy vyčlenil velkou místnost na trvalou výstavu jeho soch.

Mezi obecně známá Mistrova díla patří netradičně pojatý pomník na místě srážky jezdeckých armád Pruska a Rakouska u Střezetice 3. července 1866 v bitvě u Hradce Králové. Sousoší z bronzu o hmotnosti 1 135 kg znázorňuje zraněného koně a vojáka bez přílbice, který se snaží svého koně postavit a je tak vedle vyjádření nesmyslnosti válek hlavně poctou všem koním padlým zbytečně na bojištích (4). Na tomto místě tehdy během půl hodiny padlo jen na rakouské straně na 2 000 koní a postup pruské armády byl na čas zastaven. Na pruské straně ztráty činily (jen) kolem 400 koní a tato bitva je považována za největší střet jezdeckých armád v 19. stol. a naštěstí i za historicky poslední. Ke slavnostnímu odhalení došlo za více než obrovské

účasti veřejnosti takřka na den 150. výročí bitvy (1. července 2016). Zde musím citovat motto ze záměru Komitétu 1866 pro jeho zřízení: „Pomník má být věnován jezdcům i jejich věrným koním, kteří se ze střežtické pláně už nikdy nevrátili a nadčasově je věnován všem jezdcům a koním, jimž přinesly války mnoha minulých staletí smrt.“

Dalším známým Mistrovým dílem je méně tradiční socha T. G. Masaryka sedícího na nenauzděném pasoucím se koni před Muzeem v Lánech na Kladensku (5). Sousoší v mírně nadživotní velikosti bylo slavnostně odhaleno v roce 2010 při příležitosti 160 let od narození TGM. Pokud vím, modelem sochaři stojí vždy jeho vlastní koně. Výčet jeho děl, a to nejen soch koní, ale i dalších, je veliký a je částečně uveden v obsáhlé (455 stran) a výpravné monografii „PETR NOVÁK Z JAROMĚŘE – PŘIROZENÁ ŘEČ“, kterou v minulém roce Mistr ve spolupráci s několika svými přáteli vydal. V ní odhaluje svoje životní postoje a zpovídá se ze svých názorů na vlastní tvorbu, ze vztahu k rodné Jaroměři a Josefovu, k sochařství, k velikánu barokního sochařství Matyáši Bernardu Braunovi (jeho dílo vytvořené na popud hraběte Františka Antonína Šporka je mimo jiných míst v nedařlém přírodním areálu Betlém a ve špitálu Kuku), k práci s kamenem a hlínou, k hudbě, k přírodě a památkám, obecně k umění a k mnoha dalším věcem.

Ing. Jan Navrátil, CSc.

Studie koně

Kůň a akt

Pomník Střezetice

Jezdecká socha TGM před Muzeem v Lánech

TRADICE HOSPODAŘENÍ V PODHŮŘÍ ŠUMAVY POKRAČUJE

Člen Asociace svazů chovatelů koní České republiky Ladislav Švec vybojoval se svou rodinou třetí místo v soutěži Asociace soukromého zemědělství ČR Farma roku 2022, jejich výsledky byly slavnostně vyhlášeny v pražském Divadle ABC na konci minulého roku. Pojďme se společně o jejich rodinné farmě dozvědět více.

Vřelý vztah ke koním, konkrétně norikům, měl významný vliv na řadu rozhodnutí v životě Ladislava Švece z vesničky Radostice v podhůří Šumavy, mimo jiné i na pokračování v rodinné tradici hospodaření po změně režimu. Dnes se se svými dvěma syny, manželkou a snachou zabývá kromě péče o koně i chovem mléčného a masného skotu v uzavřeném obrotu stáda a hospodaření na stovek hektarů půdy. Rodina provozuje i nově vybudovaný penzion Nad Kapličkou naproti svému statku. Veškeré své konání Švecovi činí v hluboké úctě ke svým předkům, kteří měli nelehký úděl, s velkou pokorou k životu a přírodě a v tomto duchu vychovávají i další generace svých nástupců.

V krásné šumavské vsi Radostice, která leží nedaleko Sušice, postavil v roce 1938 nový dům a k němu stál sedlák Jan Švec, dědeček Ladislava Švece a praděda jeho dvou synů – Jana a Radka, kteří se tu společně věnují hospodaření dnes.

Vzpomínky na předky

„Děda sedlal na statku v jiné části obce, kde přenechal hospodaření svému nejstaršímu synovi, a na této nově postavené usedlosti na kraji katastru začal hospodařit na 11 hektarech půdy s mladším synem, mým otcem. Všichni si ale navzájem pomáhali na obou statcích, jak bylo potřeba, děda měl sedm dětí, z toho šest synů. Po předčasně smrti babičky v roce 1942 sebrala na dlouhou dobu důležitou roli v rodině její svobodná sestra Marie, která vytvářela zázemí, dojíla krásy, byla opravdu jedinečná. Mně byly čtyři roky, když přišla kolektivizace a nucený vstup do JZD. Psal se rok 1959 a čekalo nás 32 let bez možnosti soukromého hospodaření,“ vzpomíná Ladislav Švec.

Za vším hledej koně

Po celou tuto dobu byli na statku v Radosticích ustájeni koně – norici, jejichž chov tu Švecovi založili roku 1953 a samozřejmě přešel také pod družstvo. „Já jsem se mezi koňmi doslova narodil. Tehdy koně

na vesnici a hospodářství jednoznačně patřili, byl s nimi spjatý každodenní život a já k nim měl odmala hodně blízký vztah. Od 12 let jsem se o ně staral, i když už je mělo v majetku družstvo. Po mateřské linii to prostě byli naši norici. A vlastně oni definitivně rozhodli, že jsme se po změně režimu, v roce 1991, rozhodli hospodaření obnovit. Měli se totiž prodat. A to jsem prostě nemohl dopustit. A nedopustil. Dnes tu najdete již osmou generaci noriků po klisně z roku 1953. A na to jsem opravdu velmi hrdý,“ říká Ladislav Švec.

Nelehké začátky

Začátky v devadesátých letech nebyly samozřejmě snadné, družstvo se při vydávání majetku bránilo. „Nejhorší pro mě bylo vyjednávat s lidmi z družstva, s nimiž jsem do té doby byl zadobře, však jsem tam také sedm let pracoval. Najednou jsme se ale ocitli každý na jiném běhu. Nedalo se však nic dělat, bylo nutné zabojovat,“ konstatuje hospodář.

Švecovi začínali hospodařit na jedenácti navracených a devíti pronajatých hektarech půdy a od počátku se věnovali chovu mléčného skotu. Kromě nutného navyšování obhospodařované výměry se zaměřili i na stavbu nezbytných hospodářských budov, neboť k usedlosti do té doby náležela pouze jedna vazná stáj. Postupem času tak přibýly dvě nové stáje, budova na uskladnění přibývajících zemědělské techniky a nedávno i teletník. Velkou výhodou všech nových stavení jsou půdní prostory nad nimi, které slouží jako potřebné skladovací kapacity.

Při všech pracích na statku a jeho zvelebování byli od útlých dětských let přítomni i synové manželů Švecových, starší Jan, kterému bylo v počátcích hospodaření osm let, i o šest let mladší Radek. Lásku k rodné hroudě zdědili oba a dnes již přebírají otěže hospodaření oni.

Velký pomocník dojící automat

Rodina se dodnes věnuje chovu mléčného skotu, naleznete zde 35

Čtyři generace rodu Švecových – babička Marie, její syn se snachou Ladislav a Věra a jejich synové Jan a Radek. Jan má dceru Natálku a Radek s manželkou Veronikou synka Matýska.

Švecovi se od roku 1991 věnují chovu mléčného skotu.

Chladnokrevní koně – norici jsou na statku chováni nepřetržitě již od roku 1953.

Jako velký krok k modernizaci, a hlavně úspoře práce hodnotí všichni členové rodiny pořízení dojícího automatu. Na starosti ho má syn Radek, jehož doménou je v rámci hospodářství právě živočišná výroba.

Na statku samozřejmě nechybí ani osm chladnokrevních koní, Ladislavem Švecem tolik milovaných noriků.

Rostlinná výroba je podřízena té živočišné, je třeba zajistit krmivo pro skot.

Vzhledem k bujícímu turismu v této oblasti se rodina rozhodla vystavět naproti statku penzion, který provozuje od roku 2006.

Penzion nese název nedaleké kapličky, o níž Švecovi vzorně pečují.

krav. Do roku 2017 putovalo mléko ze statku do klatovské mlékárny, poněkud vlnnější zacházení však nabídli odběratelé z německého Goldsteigu, kam nyní Švecovi dodávají k oboustranné spokojenosti cca 500 litrů mléka denně. Jako velký krok k modernizaci, a hlavně úspoře práce hodnotí všichni členové rodiny pořízení dojícího automatu Lely Astronaut, ke kterému došlo před rokem. „Nemůžeme si jeho fungování vynachválit. Dojení měla dříve, celých 23 let, na starosti maminka, pak jsme se spolu střídali, toto je ale úplně o něčem jiném,“ hodnotí spokojeně syn Radek, jehož doménou je v rámci hospodářství právě živočišná výroba.

Tu reprezentuje i chov masného skotu o počtu 20 matek, k němuž Švecovi přistoupili převodným křížením mléčných krav s plemenem aberdeen angus. Celkově je tak na radostickém statku 130 kusů hovězího, přičemž býci jsou vykrmováni a prodáváni do sousedního Německa. Samozřejmě nechybí ani osm chladnokrevních koní, Ladislavem Švecem tolik milovaných noriků.

Krmné plodiny na prvním místě

Živočišná výroba je podřízena ta rostlinná. Švecovi hospodaří na 96 hektarech půdy, z nichž 72 jsou trvalé travní porosty, zbytek orná. „V tom jsme v okolí poněkud výjimkou, neboť zdejší hospodářství většinou ornou půdou nedisponují,“ informuje starší syn Jan, který

se s chutí věnuje práci s technikou, její údržbě a opravám. Na orné půdách jsou pěstovány krmné obilniny a také kukuřice na siláž, k jejímuž uskladnění slouží dva vybudované silážní žlaby.

Penzion Nad Kapličkou

Vzhledem k bujícímu turismu v této oblasti se rodina rozhodla vystavět naproti statku penzion, který provozuje od roku 2006. Protože stojí nedaleko kapličky, o níž Švecovi vzorně pečují, nese ji i ve svém názvu – Penzion Nad Kapličkou. Jeho provoz je sezonní, od května do září, a nabízí 17 lůžek. O hosty se stará maminka Věra za pomoci své snachy, Radkovic ženy Veroniky, kterou ale nyní více zaměstnává péče o ročního syna Matýska.

Hospodaření je náš život

Ano, na radostickém statku vyrůstá už další generace. A ta stávající má spoustu chuti a elánu pokračovat v tradici, kterou tu založil jejich pradědeček Jan. „Velmi si vážíme práce našich předků a uvědomujeme si, kolik úsilí stálo rodiče, aby hospodářství obnovili. Předávají nám bezdušný podnik a my cítíme velkou zodpovědnost, abychom nezklamali. Jsme ale připraveni dělat, co bude v našich silách, protože to tak cítíme. Hospodaření je náš život,“ uzavírá za oba bratry Radek Švec.

Text: Veronika Jeniková
Foto: Archiv autora

FARMA ROKU

Farma roku je soutěž Asociace soukromého zemědělství ČR, která vznikla před 21 lety s cílem ukázat široké zemědělské i nezemědělské veřejnosti, že český sedlák hospodářící na své rodinné farmě může být nejen úspěšným podnikatelem, ale i hrdým a svobodným člověkem pozitivně ovlivňujícím svou obec a region, a které se za dobu jejího trvání podařilo překročit svůj stín. Stala se příkladem toho, že kde je vůle, je i cesta, a to i přes veškerou nepřízeň minulosti. Předvedla mnoho precizně dotažených a léty ověřených podnikatelských záměrů i doplňkových aktivit, z polorozbořených ruin vystavěné moderní statky, znovuoživila vesnice a nepřeberné množství lidských osudů. Změnila pohled části veřejnosti na sedláky, vrátila vážnost rodinným farmám jako nezastupitelné součásti českého zemědělství.

Do soutěže se mohou přihlásit i členové Asociace svazů chovatelů koní České republiky. Stačí kontaktovat vaši organizaci, aby vaši farmu do soutěže nominovala, a vyplněnou přihlášku zaslat **nejpozději do 20. května 2023** e-mailem (kancelar@asz.cz) či poštou do hlavní kanceláře ASZ ČR. Přihlásit se můžete bez ohledu na velikost farmy, výrobní zaměření či přírodní podmínky, v nichž hospodaříte. Farma je pak hodnocena v pěti kritériích, kterými jsou celkový vzhled farmy, organizace práce, ekonomické výsledky, zamýšlený rozvoj a zapojení rodiny do chodu farmy.

POHÁR ŽEN ANEB MLÁDÍ VPŘED

První březnovou sobotu se konal historicky první ročník halového poháru žen ve vozatajské jízdě. Akce vznikla na popud Jana Blizňáka, který tuto akci navrhl, a organizace se dále ujal Svaz chovatelů chladnokrevných koní.

Závod se uskutečnil v areálu Zemského hřebčince v Tlumačově a účast byla pro nás nečekaně velká.

Soutěže se zúčastnilo celkem 23 dívek a žen, přičemž nejmladší účastnice měla teprve 11 let. Soutěžilo se podle pravidel chladnokrevných soutěží a závod se skládal z dvoukolové vozatajské jízdy. Součástí vozatajské jízdy bylo 10 průjezdů, za shozený míček byly závodnice penalizovány 10 trestnými vteřinami a výsledný čas obou kol se sčítal.

Role rozhodčí se ujala paní Petra Šanturovová, stavitelem trati byl Jan Blizňák a o komentář se postaraly Jana Nováková a Natalie Bančíková.

Divákům se představilo celkem 23 soutěžních dvojic, přičemž pro většinu žen i koní to byly první závody v hale nebo dokonce jedna z prvních závodních zkušeností vůbec, a proto bych ráda uvedla všechny účastnice, které tuto novou akci podpořily a zúčastnily se jí. Deset závodnic navíc bylo mladších 18 let.

Na sdíleném 23. místě se pro chybu na trati umístila Tereza Blizňáková s klisnou SN 67/583 Astrou a také Zuzana Procházková s klisnou českomoravského belgika 67/37 Lucky, která se bohužel na opravovišti zranila.

21. místo obsadila Denisa Karlíková a valach ČMB 59/86 Arnošt (čas 344 s).

Dvacáté místo patřilo Nikol Žáčková s plemenným hřebcem slezského norika 2202 Burbon z Lovčic (čas 256 s).

Na devatenáctém místě skončila její kolegyně ze Stáje Těchov Tereza Svobodová a 60/740 Ben (čas 235,69 s).

Na osmnáctou příčku dosáhla Zdeňka Dofková s klisnou SN 71/30 Mája (čas 222,74 s).

Sedmnácté místo získala Petra Pavuková a klisna 69/141 Nali (čas 180,74 s).

Šestnáctou pozici obsadila Leona Málková a plemenný norický hřebec 2065 Nikon (čas 167,19 s).

Patnácté místo vybojovala Marika Veselá s mladým, ani ne tříletým hřebcem ČMB 3059 Mary Vrbickým (čas 165,16 s).

Na čtrnácté a třinácté příčce se umístila děvčata pod vedením Davida Šimy ze stáje Pacetluky, a to Alexandra Preislerová s plemenným hřebcem 1952 Galvas (čas 148,55 s) a Kamila Uhlířová se slezským norikem 72/82 Ramon (čas 142,59 s).

Dvanácté místo patřilo účastnicím, která dorazila až z jižních Čech – Eva Matyšová se slezským norikem 20/15 Navír (čas 106,82 s).

Jedenácté místo získala Lucie Pannová a slezský norik 58/933 Nick (čas 104,12 s).

Desáté a deváté místo obsadily Pavla Pavlíková a Jana Nováková z Klokočova, obě se slezskou noričkou 70/671 Nela (čas 103,09 s a 98,10 s).

Na osmém místě skončila Tereza Lysáčková s klisnou SN 67/699 Boneta (čas 92,81 s).

Na sedmé příčce se umístila Marie Brázdová a klisna 69/168 Naiki (čas 92,59 s).

Šesté místo patřilo Ludmile Hruškové s noričkou klisnou Lávou (čas 91,71 s).

Na páté místo dosáhla Tereza Blizňáková se svým druhým koněm, valachem 67/581 Argonem, přijeli z Klokočova a Tereza závodí pod vedením Jana Blizňáka (výsledný čas 91,66 s).

Čtvrtou pozici obsadila Natalie Bančíková a slezská norička 69/215 Nessie (čas 86,41 s), startují za Ranč U Rudolfa Bobrovníky.

Třetí místo získala Kristýna Váňová se slezskou noričkou 67/699 Boneta (čas 78,96 s), startují za Stáj Luboměř a soutěží pod vedením Reného Ambrože.

Druhé místo, s časem o pouhé 2 setiny rychlejší (78,94 s), vybojovala Julie konečná a klisna 69/215 Nessie, které startují za Ranč U Rudolfa pod vedením Michala Bančíka.

Absolutní vítězkou celé soutěže se stala teprve třináctiletá Nela Návratová se slezským norikem 58/933 Nickem, kteří zajeli dvakrát skvělou bezchybnou jízdu v celkovém čase 76,41 vteřin. Nelča taktéž závodí za Ranč U Rudolfa Bobrovníky.

Ráda bych poděkovala nejen všem účastnicím, ale také všem divákům a sponzorům, kteří tuto akci podpořili, a to jsou Jan Blizňák, Milan Blizňák, Michal Bančík, Dušan Turčan, David Šima, René Ambrož, Helena Gornerová, Svaz chovatelů chladnokrevných koní. Poděkování patří také zemskému hřebčinci Tlumačov, který nám poskytl zázemí. Doufám, že se akce osvědčí a bude se konat každoročně.

Nezbývá než držet holkám palce, aby se jim dařilo i do budoucna. Přece jenom do pátého místa byly čtyři závodnice mladší 15 let a všichni doufáme, že je na chladnokrevných akcích budeme vídat pravidelně.

Natalie Bančíková
Foto: Barbora Blizňáková

Julie Konečná, Nessie

Nela Návratová, Nick

Kristýna Váňová, Boneta

ING. MILADA BAREŠOVÁ – OSMDESÁTINY

Většina chovatelů, jezdců a příznivců koní, kteří zavítali na výstavy do Lysé nad Labem, Pardubic, Prahy, Kladruha a na mnoho dalších míst, si jistě vzpomene, že je kdysi na všech těchto akcích provázal příjemný hlas velmi zkušené dámy, která dokázala pochválit stejně hezky anglického plnokrevníka, teplotkrevníka, chladnokrevníka i poníka, vítěze i poražené. Vždyť na všech se dá najít něco pozitivního.

Ano, tak jsme Miládku znali. Pečlivě si připravovala podklady pro všechny akce, mnoho znala z praktického života u koní, mnoho ze školy a k tomu si vyhledávala informace, které se vázaly k daným tématům, sbírala přísloví o koních, různé legendy a příběhy, které pak ráda sdělovala divákům. A to ještě nebyl v provozu internet tolik intenzivně jako dneska, a tak musela hledat ve slovníkách, knihách a časopisech.

Často jsem se s ní na závodech, výstavách či přehlídkách koní potkávala a někdy jsme spolu byly i ubytované. Pak mi vyprávěla, jaký to má životní maraton, aby stihla všechna ta krásná místa, kam ji zvou na hlášení, navštívit a uspokojit pořadatele a diváky.

Zdraví měla dlouhodobě chatrné a tím kočovným způsobem života mu příliš nepomáhala, navíc při akcích zapomínala na jídlo a pití a jen se věnovala svému vzornému hlášení.

V roce 2006 jsme při přípravách na Velké jezdecké dny v Kladruhu nad Labem avizovali, že nám bude opět hlásit paní Ing. Milada Barešová a pan Ing. František Petřík, tehdejší ředitel kladrubského učiliště. Ale bohužel to už Miládka nestihla. Odešla nám všem velice předčasně ve svých 63 letech. To dneska není žádný věk. Byli jsme z toho všichni nesmírně smutní a na poslední rozloučení jsme jí tenkrát ke krematoriu přivezli naše koně z Kladruha, aby jí na poslední cestě důstojně vyprovodili.

Tehdy jsem napsala článek na rozloučenou, a tak si můžeme v souvislosti s připomínkou 80. výročí od jejího narození společně zavzpomínat:

MILÁDKA BAREŠOVÁ – ANDĚL NA ZEMI

Od této chvíle budeme životem kráčet pozorněji, budeme vstřícnější a vřidnější a v každém bližním, který Miládku Barešovou kdy viděl či slyšel, budeme hledat kousíček její duše a jejího poselství. Ona byla velkou a laskavou osobností, zcela oddanou koním, jezdcům, chovatelům a všem přátelům koní.

Pro ně žila, pro ně dýchala, pro nás všechny neúnavně brázdila naši krásnou zemi a činila ji ještě krásnější... S ní jsme mohli být šťastní a hrdí na naše národní plemena koní, díky ní jsme se mohli těšit ze sportovních jezdeckých výsledků dvojnásob, neboť dokázala každého jezdce úžasně pochválit, s ní se mohli radovat i ti, kteří závody prohráli, protože uměla ocenit snahu i toho posledního jezdce a vřelými slovy ho povzbudit – již nikdy nás nikdo nepochválí tak krásně a upřímně jako Miládka.

Paní Ing. Milada Barešová se narodila 15. února 1943 v Turnově, svůj svátek slavila o několik dní dříve, 8. února. Základní školu navštěvovala v Rovensku pod Troskami a Střední ekonomickou školu v Turnově. Po studiu přijala práci na umístěnkou ve Skloexportu v Liberci.

Už jako dítě se zamilovala do koní a tato láska jí vydržela po celý – ovšem příliš krátký – život. V poválečném období vyhledávala každou příležitost, jak se přiblížit ke koním, ať už to byl koníček ve stájích na statku či orající na poli. Na opravovou jízdu se dostala až v Liberci. Tam se také časem dozvěděla o možnosti přihlášky na dlouhodobý trenérský kurz na Albertovci. Určitě nevěděla, že se její tamní pobyt prodlouží na 12 let. Nejdříve pracovala ve výcvikové staji – ošetřovala a jezdila mladé koně. Spolupracovala s takovými osobnostmi jako byl Ing. František Lamich, nebo Erich Režnar. S nimi jezdila na závody, svědomitě se starala o jejich koně, s nimi se těšila z jejich sportovních výkonů...

V roce 1977 se Miládka Barešová rozhodla pro dálkové studium na Vysoké škole zemědělské v Brně a její diplomová práce nesla název Vliv a uplatnění hřebce Quoniam na polokrevní stádo. Již během studia přešla Miládka pracovat na plemenářskou správu. Důvodem byl její zdravotní stav. Nakonec musela Albertovec opustit a vrátila se domů. Podstoupila řadu složitých operací a v polovině 80. let musela přejít do invalidního důchodu.

Se svou obětavou maminkou pak žila skromným životem ve vzájemné péči a opoře. V roce 1982 moderovala paní Barešová své první závody v Sobotce a netušila, že jí tato činnost posléze téměř pohlít a ona s odborným, pečlivým a laskavým moderováním prožije téměř čtvrt století.

Tak komentovala například mnoho závodů v JK Mira Hnanice, kde byla dlouholetou členkou tamního oddílu. Nejlépe však Miládku známe z výstavy v Lysé nad Labem, z Císařského ostrova v Praze, z Pardubic (splnil se jí sen hlásit i v rámci VP), známe ji ze Slavností koní Kinských z Chlumce nad Cidlinou, z Jezdeckých dnů z Kladruha nad Labem a ze Slatiňan, z Humpolce, a to nejen ze závodů, ale i ze slavnostních galavečerů, ze závodů z Koles, Nové Ameriky, Liberce, z Přední Kopaniny, ze Všemil, z Kolína, z Nového Jičína, z Bělé pod Bezdězem, ze Svatováclavských slavností z Hradce Králové či z Náchodské přehlídky v Bělousi, kde si velmi cenila čestného členství v Náchodském svazu. Známe ji zkrátka ze stovek akcí...

Řadu let byla členkou východočeského oblastního výboru ČJF, od roku 2003 i členkou představenstva Svazu chovatelů českého teplotkrevníka, kde měla na starosti propagaci, protože kromě toho, že výborně komentovala, ještě stíhala psát velké množství článků do Jezdeckví, Jezdce, Koní, Našeho miláčka a jistě do řady dalších. Za svou neúnavnou činnost byla časopisem Jezdeckví v roce 1994 vyhodnocena jako osobnost roku a v roce 2001 byla oceněna Equichannelem a vstoupila do dvorany slávy.

Miládka si nikdy nepotrpěla na žádné okázalosti. I po všech těch oceněních jí udělalo stejně největší radost, když za ní po akci někdo přišel, stiskl jí ruku a poděkoval slovy: „Paní Barešová, vy jste to všechno o tom našem koni řekla tak krásně!“ – a to jí bylo největší odměnou. Když cokoliv Miládka uváděla, všichni jsme se cítili velmi bezpečně pod jejími ochrannými křídly dobrotivosti a lásky. Její hlas na nás působil jako důvěrné maminčino pohlázení. Paní Barešová byla andělem již tady na zemi.

Lenka Gotthardová

VOZATAJSKÝ POHÁR

ASCHK ČR 2023

Soutěže spřežení pro všechny nadšence

FINÁLE

14. 10. 2023

Brno

3.6. Olešnice u Bouzova

5.7. Žitovice u N.J.

29.7. Velké Hoštice

26.8. Kobeřice

30.9. Kravaře

18.6. Pardubice

29.7. Dnešice u Plzně

12.8. Plasy

22.9. Lysá nad Labem

VÝSTAVNÍ I SPORTOVNÍ SERIÁLY NPS V ROCE 2023

Národní pony společnost připravila pro všechny příznivce výstavnictví bohatou nabídku různých aktivit na sezonu 2023. Vybere si opravdu každý, ať už preferuje výstavní třídy, nebo mu jsou bližší spíše sportovní třídy, případně chce-li zkombinovat obojí.

K nejstarším seriálovým soutěžím patří bezesporu **NPS Lead Rein pohár**, který v letošní sezoně proběhne opět s laskavou podporou generálního partnera, společnosti AGROLEX, s. r. o. Tento výstavní seriál je určen pro nejmladší věkovou kategorii jezdců ve věku 3–9 let, kteří jezdí na klisnách a valašských malých Mountain a Moorland plemen (MM plemena) a Mountain a Moorland part-bredů (MMPBr) s KVH do 122 cm v doprovodu vodičů. Tak jako v předchozích letech budou i v roce 2023 vypsány tři samostatné kategorie:

1. Shetlandští pony
2. MM plemena a MMPBr s výjimkou shetlandských pony
3. Naděje

Zatímco v prvních dvou uvedených kategoriích jsou poníci rozdělení podle plemenné příslušnosti, v té třetí mohou startovat všichni společně, ale pouze s jezci „nováčky“, kteří se Lead Rein tříd účastní prvním nebo druhým rokem. Rozdělení do tří samostatných kategorií umožňuje také rodinám, jež mají jednoho poníka a dvě děti v příslušném věku, aby se mohly s oběma do této seriálové soutěže zapojit. V loňském roce vstoupily do „síně slávy“ v kategorii shetlandských pony, tedy mezi ty, jež v minulých letech získaly v seriálu šampionské tituly, sedmiletá **Elvíra Delveti** s valachem dánského chovu Lille Rosendals Captain Jack a vodičem paní Ditou Delveti (Czech Riding Club) a tříletá, první sezonu soutěžící **Eliška Slavotínková** s klisnou holandského chovu Geppy v stal'T Hulpgat, kterou jako vodič doprovázela paní Tereza Slavotínková (Farma Sýkorův mlýn). O šampionské tituly se v kategorii MM plemen a MMPBr sváděl tuhý boj až do posledního kola a s rozdílem jediného bodu se šampionkou nakonec stala pětiletá **Naira Delveti** startující na WPBr valachovi českého chovu Nuget von Deshaides, s vodičem paní Ditou Delveti (Czech Riding Club). Druhá v celkovém žebříčku s titulem vícešampiona byla v této kategorii opět

reprezentantka Farmy Sýkorův mlýn, šestiletá **Julie Slavotínková** s valachem velšského horského pony českého chovu Goldmane Dickson a vodičem paní Terezou Slavotínkovou. Na úplný vrchol v kategorii Nadějí vystoupala po skvělé sezoně **Eliška Slavotínková**, která souběžně soutěžila po celý rok jak v kategorii shetlandských pony, tak se svým druhým poníkem, valachem Goldmane Dicksonem, i v kategorii Nadějí. Druhé nejvyšší bodové skóre za celou sezonu nasbírala a titul vícešampiona v této kategorii získala **Andělka Skalová** s valachem velšského horského ponyho českého chovu Vazan Roderick v doprovodu vodiče paní Marty Maršíkové (FARMA CHMEL).

Do svého pátého ročníku vstupuje v letošní sezoně seriálová soutěž **NPS Cavalletto vozatajský šampionát**. Je určena vozatajcům všech věkových kategorií, kteří zapřahají koně s KVH do 125 cm. V letošním roce doznají pravidla tohoto seriálu drobných úprav. Zůstává zachována kategorie dětí do 12 let, kategorie juniorů a seniorů bude sloučena do jedné a vypsána bude nově kategorie dvojspřeží. Generálním partnerem tohoto seriálu i nadále zůstávají Jezdecké potřeby Cavalletto paní Evy Végghové a vozatajské parkury bude opět připravovat pan Jan Jelínek. Po napínavém souboji, který se odehrával v dětské kategorii až do posledního kola, na vrchol žebříčku v loňském roce vystoupal **Jiří Černý** se shetlandským valachem českého chovu Viky of Very (Farma Černý, Benátky). Juniorskou kategorii zcela ovládla **Sára Zelená** se shetlandskou klisnou Heather van Stal Wainum Wisholt holandského chovu (Stáj Otmíče). Tato talentovaná vozatajka byla již dvojnásobnou juniorskou šampionkou této seriálové soutěže z předchozích let a sezonu 2022 úspěšně završila hatrickem. Mezi dospělými si i přes velký tlak ostatních soutěžících v posledních kolech svůj bodový náskok až do konce sezony udržel pan **David Lukeš**, jenž zapřahal osvědčeného shetlandského valacha Victora of Very (JK Valdar).

LR Julie Slavotínková – Goldmane Dickson

NPS Šampion irských cobů Kuky Vostrý

OR Martina Poláková – Pretoria Cedrick

Trail – A. Skalová – Vazan Roderick

V loňském roce jsme zaznamenali obrovský nárůst zájmu o další ze sportovních seriálů, a sice o **NPS NAES Trail šampionát**, který se konal s podporou Stáje NAES – Salazarův dvůr Telce a paní Hany Pfeiferové. V průběhu roku se do něj ve třech vypsáních kategoriích zapojilo 113 soutěžících dvojic, čímž se stal z hlediska rozsahu nejoblíbenější a největší seriálovou soutěží NPS v celé její historii. Věříme, že se tento zájem přenesení do letošního roku a všichni soutěžící se již nyní mohou těšit na zajímavé kurzy z dílny paní Ivety Lewingerové. Rok 2022 přinesl titul tri-alového šampiona v kategorii dětí **Kristiánu Lukešovi** (JK Valdar), který soutěžil po celý rok se dvěma koňmi, shetlandským valachem Victorem of Very a valachem velšského pony v typu kob Trawel Bonbonem. Vzhledem k tomu, že po posledním kole docílil s oběma koňmi shodného výsledku (35 bodů – nejvyšší dosažené skóre), rozhodlo o pořadí lepší umístění dvojice v posledním kole a absolutním vítězem se stal s Victorem of Very. Totožný průběh měla tato seriálová soutěž i v kategorii dospělých, jen místo Kristiána Lukeše zde hrála hlavní roli paní **Petra Lukešová** (JK Valdar) s multifunkčním Victorem of Very a rychle se učícím Trawel Bonbonem. V juniorské kategorii s velkým náskokem zvítězila **Sára Zelená** s Heather van Stal Wainum Wisholt.

Novinkou loňského roku byl **NPS Šampionát irských kobů**, který bude ve spolupráci a s podporou stáje STAMP Kokovice vypsán i letos. Všichni příslušníci tohoto plemene bez ohledu na věk a pohlaví v něm mohou sbírat body z výstavních i sportovních tříd do celoročního hodnocení a soutěžit o seniorské a juniorské tituly. NPS Národním seniorským šampionem irských kobů se v prvním roce konání tohoto seriálu stal s obrovskou převahou pětiletý valach **Kuky Vostrý** v majetku paní Anny Vostré Čadové (JS Dobřany), který se úspěšně prezentoval jak v klasických chovatelských třídách na ruce, tak ve speciálních výstavních třídách a vynikajících výsledků dosáhl rovněž i ve sportovních třídách. Velmi dobře odstartovala svou výstavní kariéru také dvouletá klisna českého chovu **Emilka Březový potok** (maj. Karolína Kopcová), jež loňskou výstavní sezonu v tomto seriálu završila získáním juniorského šampionského titulu.

Po krátké pauze se do výstavních kruhů opět navrací i další výstavní seriálové soutěže, a sice **NPS Junior Ridden šampionát** určený pro jezdce do 16 let soutěžící ve výstavních třídách Junior Ridden a **NPS Open Ridden šampionát** otevřený všem jezdcům bez rozdílu věku, kteří se budou na výstavách NPS účastnit jezdeckých výstavních tříd Open Ridden. V letošním roce budou tyto seriálové soutěže probíhat s podporou společnosti KMITEX. Věříme, že jak junioři, tak všichni ostatní jezdci ztratí svůj ostych a přijedou předvést své pony a koně

PROGRAM PESTRÁ KRAJINA

Kromě soutěže Farma roku pořádá ASZ ČR šestým rokem také program Pestrá krajina, jehož cílem je propagovat zrealizovaná opatření v krajině, šetrné hospodaření či údržbu cenných lokalit a motivovat další sedláky, aby se o něco podobného pokusili také na svých pozemcích.

Šanci uspět a být do programu zařazeni mají nejen hospodáři, kteří aktivně ve svém okolí obnovují různé prvky, jež se za dlouhá desetiletí z krajiny často vytratily, jako jsou mokřady, remízky či aleje. Do programu se naopak mohou přihlásit i vcelku běžným způsobem hospodařící sedláci, kterým není lhostejný stav jejich pozemků a k ochraně prostředí přispívají i na první pohled méně viditelným způsobem, jako je pěstování méně častých druhů plodin, šetrné nakládání s půdou, dělení půdních bloků či obnova drobných sakrálních staveb. O všech těchto příkladech budeme velmi rádi informovat veřejnost, aby mohly posloužit jako inspirace nejen pro další sedláky, ale i pro ostatní obyvatele venkova. Novinkou od letošního roku je pro sedláky oceněné jak v minulých, tak i novém ročníku, možnost používat na své výrobky

Pohled na dojnice, které se po ranním dojení na zlatou medaili oceněném Statku Kollertových (ASZ Náchodská) vydávají stejně jako každý den na pastvu, je už v naší krajině ojedinělý.

VP Jiří Černý – Viky of Very

renomovaným posuzovatelům, ale hlavně, že si přijedou výstavu užít.

Cena ASCHK ČR pro nejlepšího mladého vystavovatele sice není seriálovou soutěží v pravém slova smyslu, ale do této skupiny svým významem i dlouhou tradicí určitě patří. Uděluje se dvakrát ročně na vybraných výstavách NPS a odměnou pro ty nejlepší je obrovský pohár věnovaný ASCHK ČR tomu, kdo v této speciální výstavní třídě projde sítím nejen základních kol, ale i finále. V roce 2022 o tyto dvě speciální ceny soutěžilo celkem 81 dvojic. Prvním Nejlepším mladým vystavovatelem sezony 2022 se stala čtrnáctiletá **Anna Linhartová** s WPBr valachem Chardonnay (JK Unicorn), druhý nejčestnější titul sezony si domů odvezla dvanáctiletá reprezentantka Farmy Baštěk – **Beata Bendová** s klisnou velšského ponyho Saggi.

Ať už dáváte přednost jednomu či druhému, na výstavách NPS si vždy můžete vybrat to, co vás aktuálně zajímá. Propozice i přihlášky najdete v případě zájmu na stránkách společnosti: <https://www.npsinfo.cz/kalendar-akci/vystavy-sportovni-dny-a-vzdelavaci-akce/>. Věříme, že se nám i letos podaří na akcích NPS vytvořit příjemnou atmosféru a vystavovatelé se k nám budou i nadále rádi vracet.

Iveta Lewingerová, Raíffa Hamoudová
Foto: Viktor Král

ochrannou známku Pestrá krajina.

Pokud tedy máte pocit, že jakýmkoliv způsobem přispíváte k pestrosti krajiny, můžete se do programu Pestrá krajina do konce května přihlásit. Podmínkou účasti je pouze členství v regionální ASZ či členském spolku (včetně ASCHK ČR) a nominace předsedou/prezidentem vašeho spolku. Veškeré podrobnosti včetně pravidel, složení komise a přihlášky naleznete na webu www.asz.cz pod odkazem Pestrá krajina. V průběhu července a srpna pak bude probíhat hodnocení jednotlivých přihlášených projektů komisí složenou nejen ze sedláků, ale i z předních odborníků na široké spektrum souvisejících témat, kteří se zároveň podíleli na tvorbě pravidel.

Hlavní kancelář ASZ ČR

V loňském roce uspěla například Farma Petra Křížánka (ASZ Těšínské Slezsko), který mimo jiné aktivně chová westernová plemena koní.

XIX. ROČNÍK TRADIČNÍ PARDUBICKÉ SOUTĚŽE V ORBĚ KOŇMI „O RUCHADLO BRATRANCŮ VEVERKOVÝCH“

V Koních č. 6/22 (s. 1–2) informoval Ing. Josef Našinec o soutěži v orbě koňmi v Klatovech, která proběhla jako součást oslav 150 let tamní zemědělské školy a v minulém čísle vyšel další příspěvek od MVDr. Dražana o červnovém premiérovém česko-slovenském orání koňmi v Nabočanech a recipročně o stejné koncipovaném soutěžení u slovenských kolegů.

Zahájení soutěže ředitelem Dostihového spolku Pardubice spolu se sborem rozhodčích

Musím tedy pro úplnost informovat a se zpožděním (jako jeden z již mála zakladatelů těchto klání, první ročník pardubické soutěže i Mistrovství ČR jsme přivedli v život, ač se to ani nechce věřit, již před 20 lety v roce 2003) doplnit i výsledky zářijového pardubického „Ruchadla“. Před zahájením orby (foto 1) sbor rozhodčích spolu s ředitelem Dostihového spolku Pardubice Mgr. Jaroslavem Müllerem vzpomněli našeho kamaráda Zdeňka Horáčka z nedalekého Dolního Jelení, který nás opustil v únoru loňského roku a neodmyslitelně patřil již od prvního ročníku k soutěžím v orbě koňmi. Přítomní diváci (foto 2) opět dokázali, že koňská orba je nadále atraktivní a má stále své příznivce. Zde musím upřímně a moc poděkovat Pepíkovi Našincovi a jeho kamarádům za symbolické, kompletní a hlavně úspěšné „převzetí opratí“ organizace celého 19. ročníku této soutěže, mně totiž zdravotní indispozice a následná hospitalizace neumožnila do Pardubic dorazit.

Níže uvádím oficiální výsledky XIX. ročníku soutěže v orbě koňmi „O ruchadlo bratraců Veverkových“, jež se konala v Pardubicích 10. září 2022:

Kategorie *jednostranný pluh*: 1. místo **Sněhota Oskar** (188,2 b.), 2. Lankaš Miloslav (181,2), 3. Frait František (177,7) a 4. Hradec Josef (171,5 b.). Tady jen doplním, že Oskar Sněhota má již docela hezkou sbírku modelů ruchadel, které jsou každoročně již tradiční upomínkovou cenou za vítězství v Pardubicích a Míla Lankaš je nadále nejmladším a slibným oráčem v této soutěži.

Kategorie *otočný pluh*: 1. **Wimmer Václav** (177,2 b.), 2. Vydra Ladislav (173,0 b.) a 3. místo při své premiérové účasti získal Matějka J. (167,5). Zde musím dodat, že Ladislav Vydra (foto 3) je historicky nejstarším účastníkem soutěží v orbě a nevynechal ani jeden ročník pardubického orání. A vítěz této kategorie Vašek Wimmer oře tradičně s krásnými starokladrubskými vrankami vlastního chovu a dokazuje tak, že naše živá národní kulturní památka si nadále udržuje i klasickou pracovní užitkovou vlastnost.

Sbor rozhodčích pracoval pod vedením zmíněného Ing. Našince ve

Ladislav Vydra, tradiční účastník pardubické soutěže

složení Straka Jaroslav, Kachník Petr a Kubíček Mojmir.

Závěrem ještě musím zmínit, že loňský ročník MČR v orbě koňmi v Zábřehu na Moravě v režii Výboru Společnosti pro orbu ČR byl koňskými oráči kolektivně bojkotován pro jejich neshody s vedením této zájmové organizace. Ty bohužel trvají od doby ve výsledku nešťastného spojení obou soutěží („Ruchadla“ a MČR) v předminulém roce v Pardubicích a dosavadním neřešením tehdy zbytečně vzniklé zmatečné situace. Nezbývá mi než doufat, že letos již dojde k napravení vztahů a že se opět sejdeme 9. září nejen v Pardubicích, ale i 30. září na letošním dalším MČR v orbě jak s traktory, tak i koňmi v Chrudimi.

Ing. Jan Navrátil, CSc.

s použitím podkladů Ing. Josefa Našince

Foto: R. Apeltauer

Pozn. Omlouvám se za nepřilíhající momentky ze soutěže, kterými doprovázím článek, jiné se mi nepodařilo zajistit.

Start soutěže na oranici u Poplerova skoku